

Bitumen og dets indflydelse på vejene

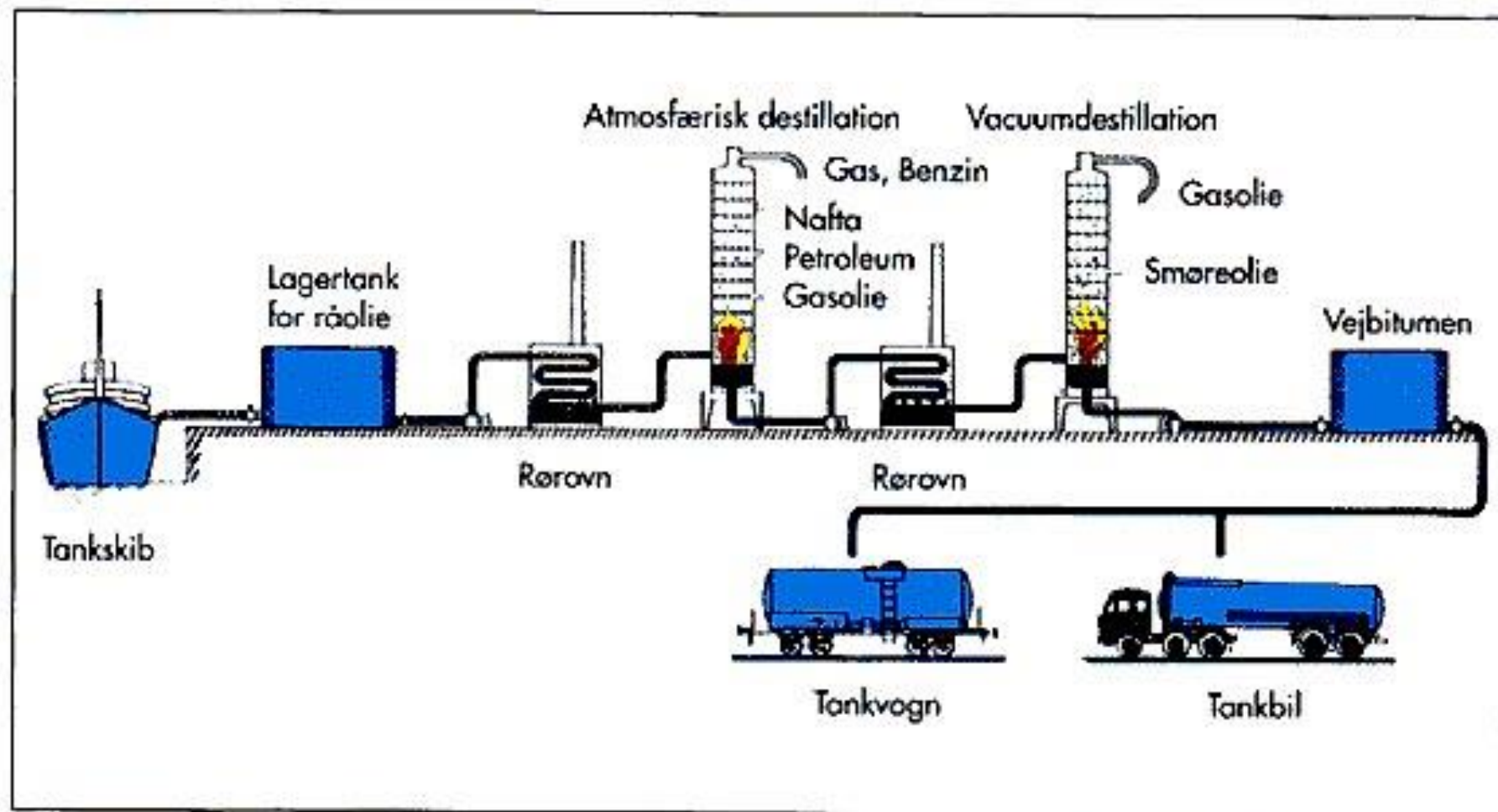
Session A3

Jesper Laugesen

Teknologisk Institut

Hvad er Bitumen

- Ca. 5 %-vægt af asfalt
  - 12 % volumen
- Gør asfalt til asfalt
  - Klæber sammen
  - Temperaturafhængighed
  - Giver egenskaber!

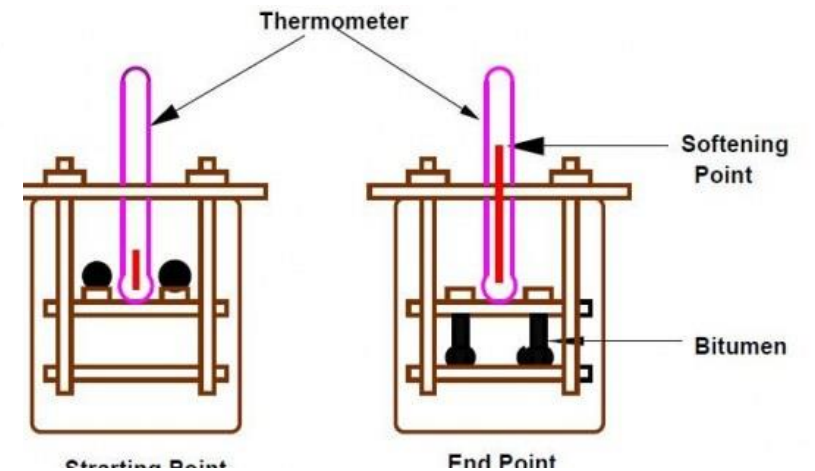
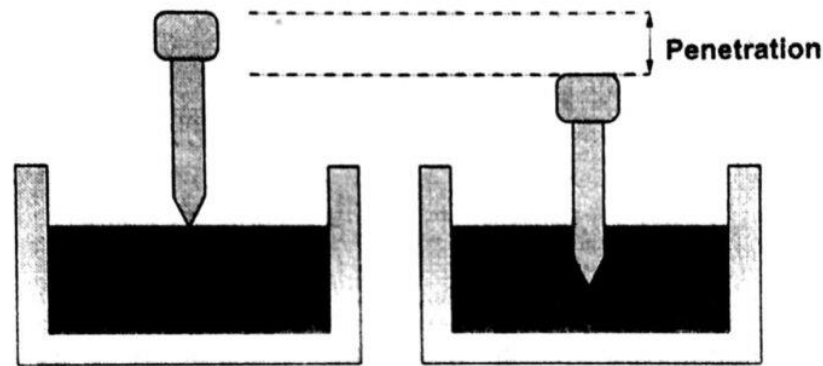

Nomenklatur for Bitumen

40 / 100 - 65

Penetration

Kugle & Ring

Pen & K&R?

Fordele

- Nemt
- Billigt
- Stor erfaringsbase
- Generelt accepteret overalt

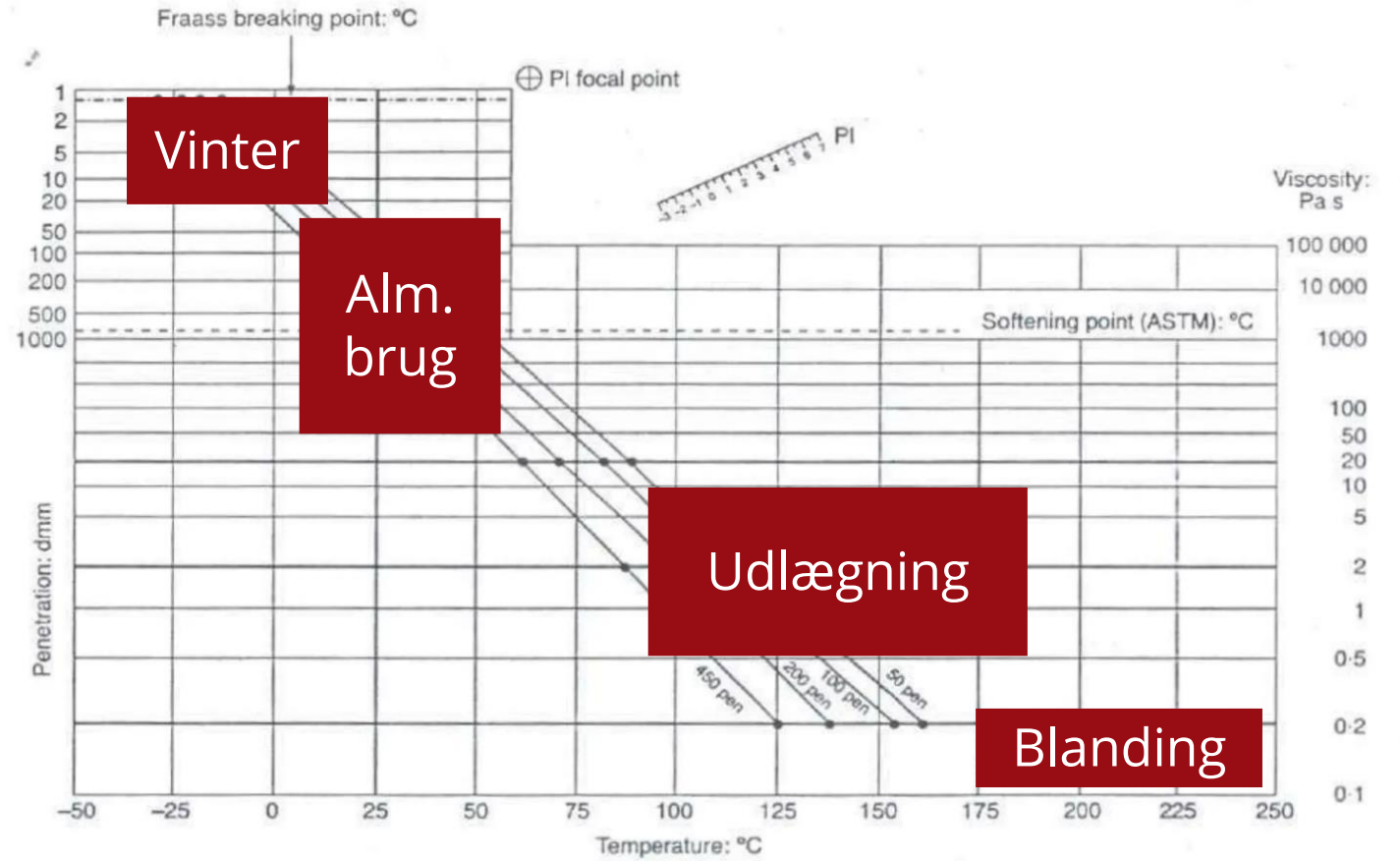

Ulemper

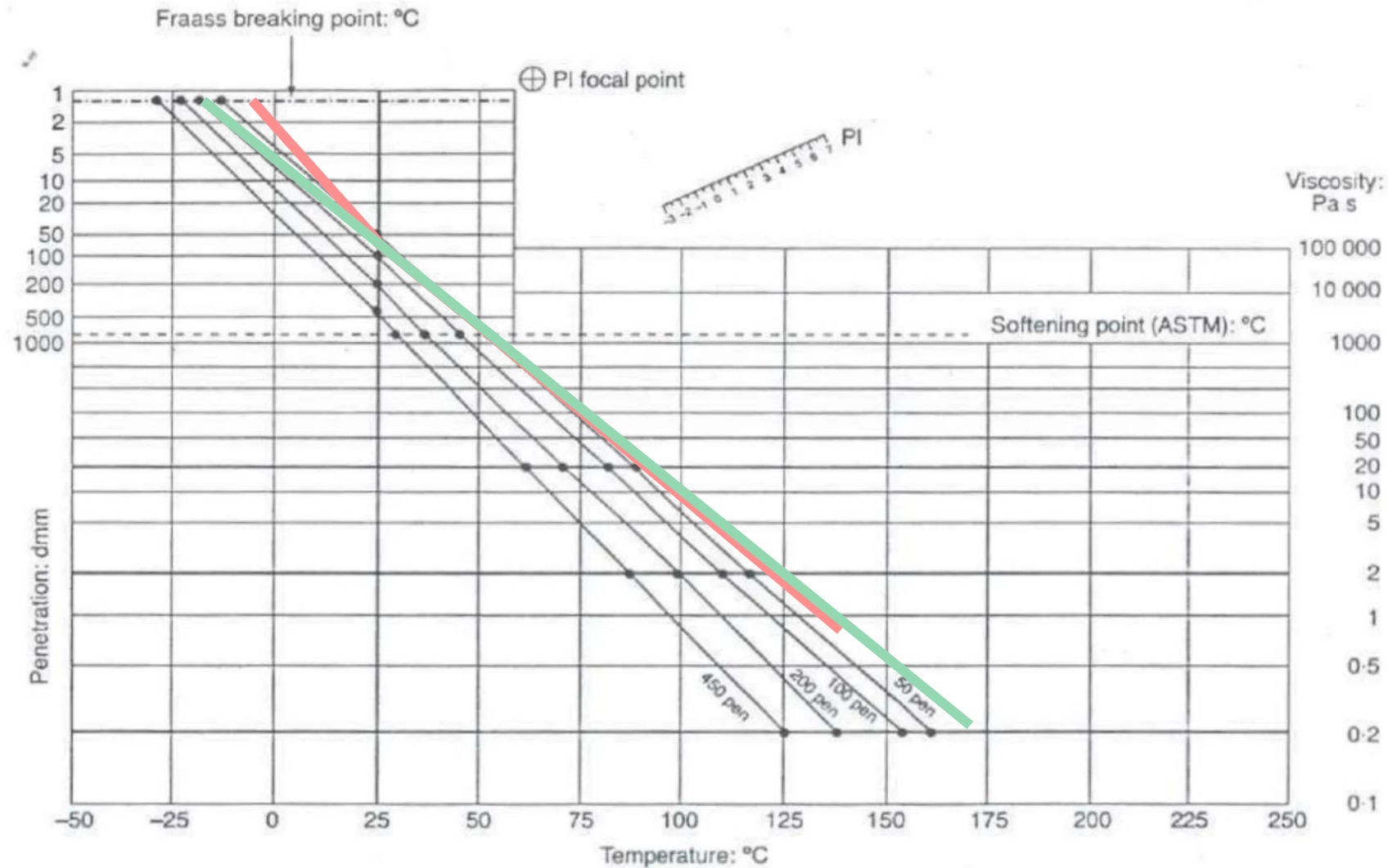
- Negligerer stort temperaturspænd
- ingen kolde temperaturer
- Fortæller ikke om indvirkning af additiver
- Fortæller ikke om indvirkning af genbrug

Temperaturindflydelse

- Fire spænd
- Blanding
- Udlægning
- Alm. brug
- Vinter

Hvad betyder tallene?

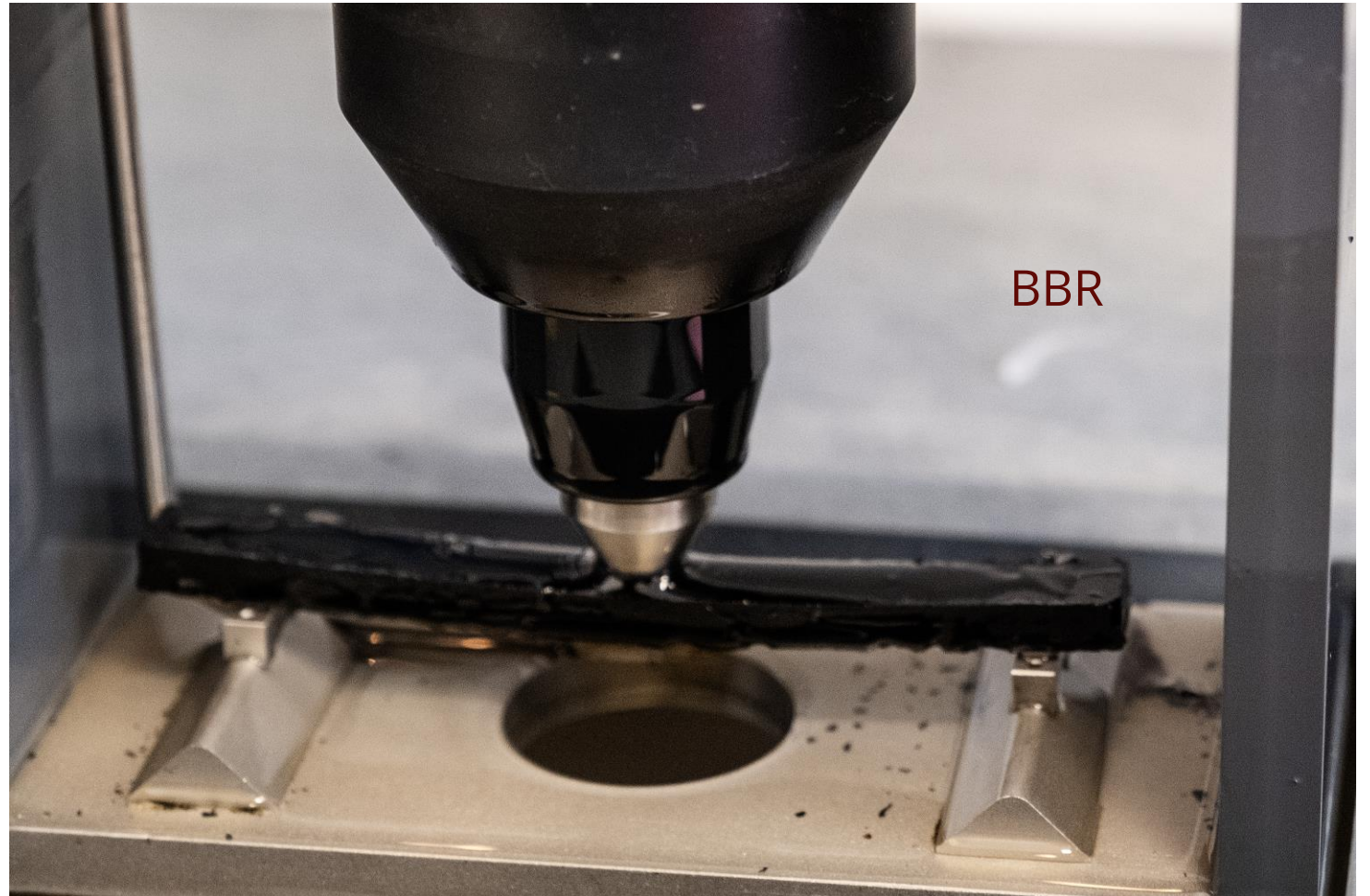

Heukelom-diagram

- 40/60 m. genbrug
- Reel data
- -forlænget
- Reel data
- Følger ikke en lige linje

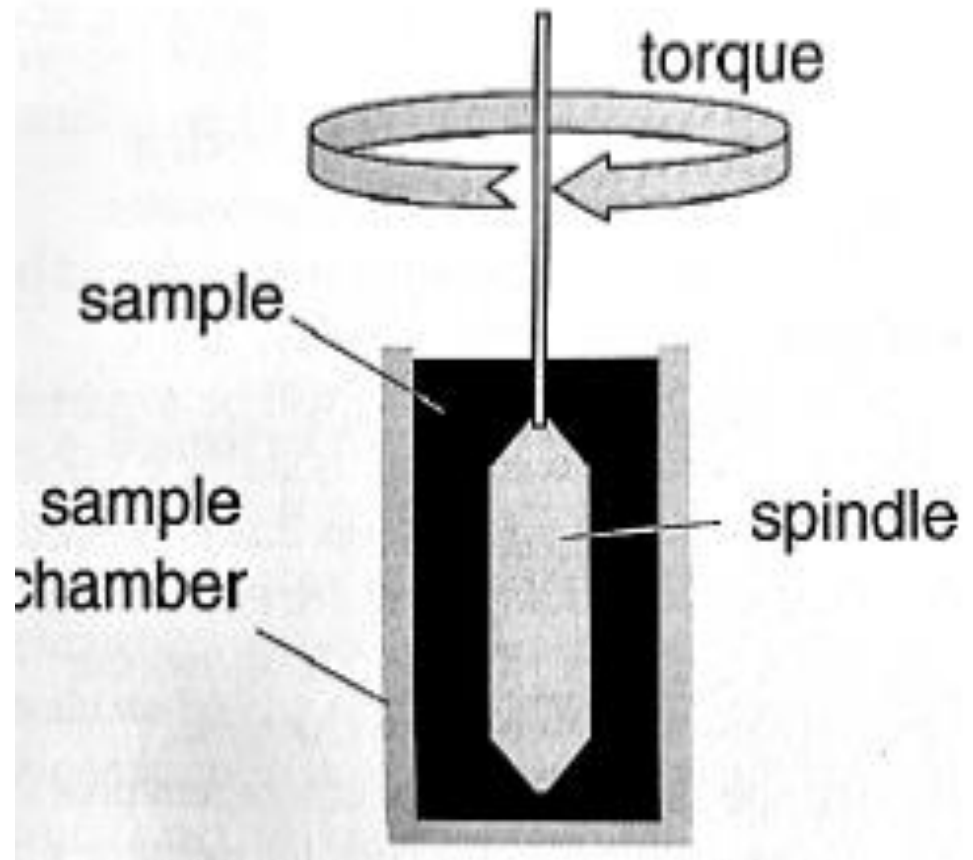
Test af temperaturområder

- Blanding og udlægning
  - Dynamisk Viskositet
- Alm brug
  - K&R + Pen
  - DSR
- Vinter
  - BBR
  - Brudpunkt Fraass
- DSR, BBR & Dyn. Vis. er anvendt i PG-systemet fra USA

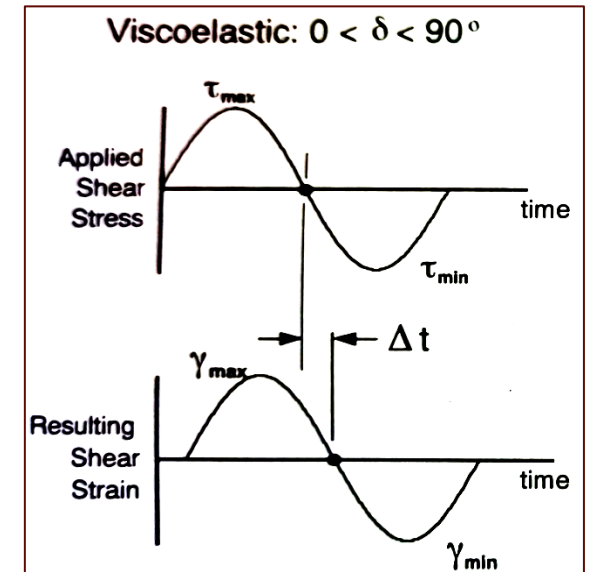
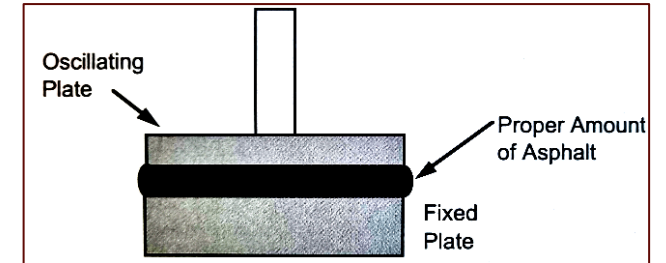
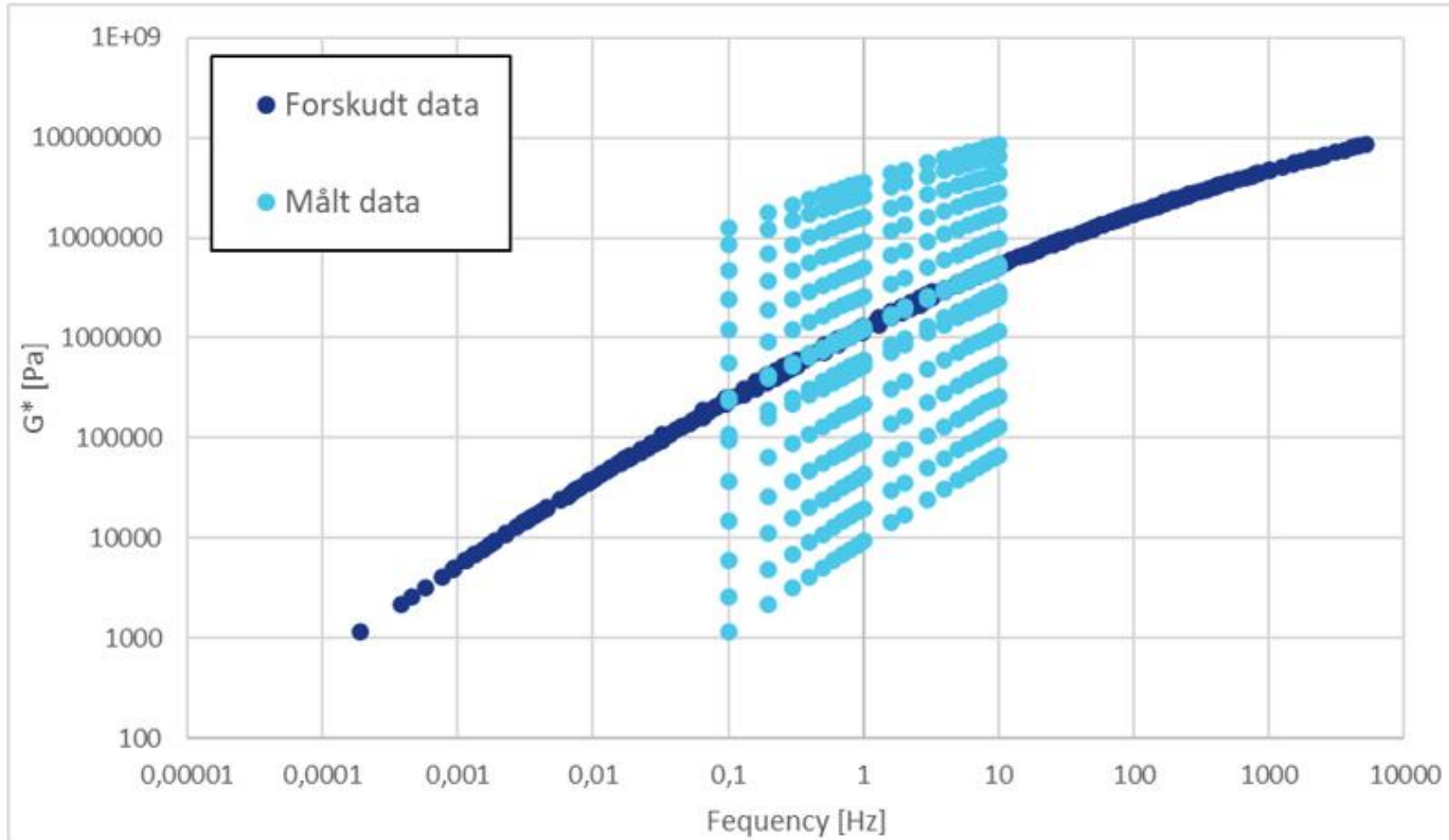
Dynamisk Viskositet

- Modstand v. omrøring
- Typisk fra 60 grader

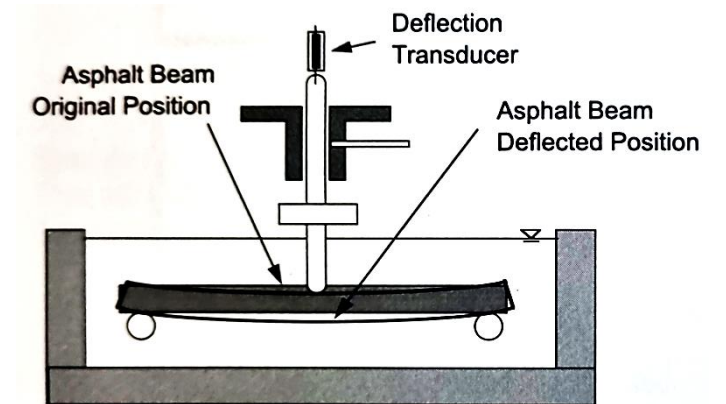
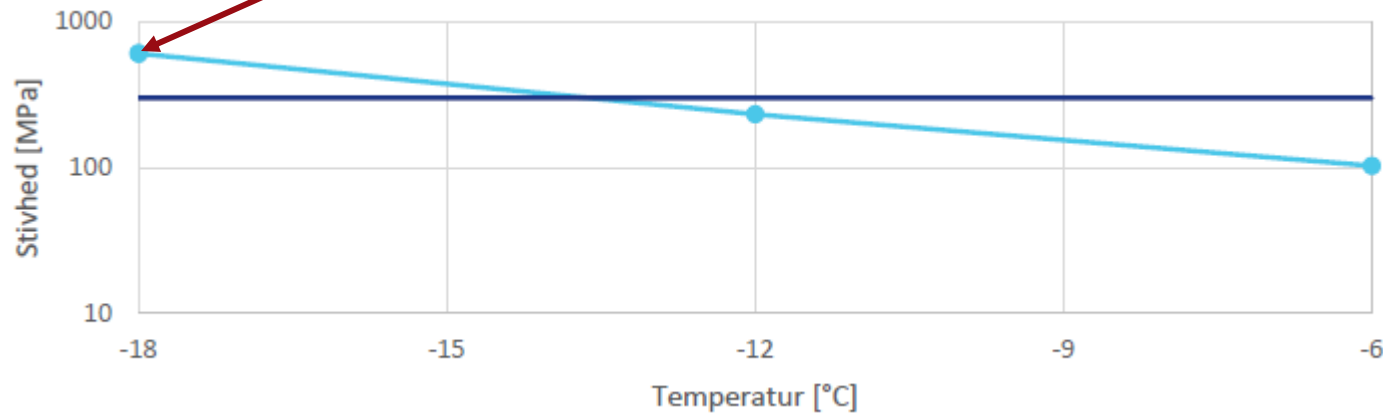
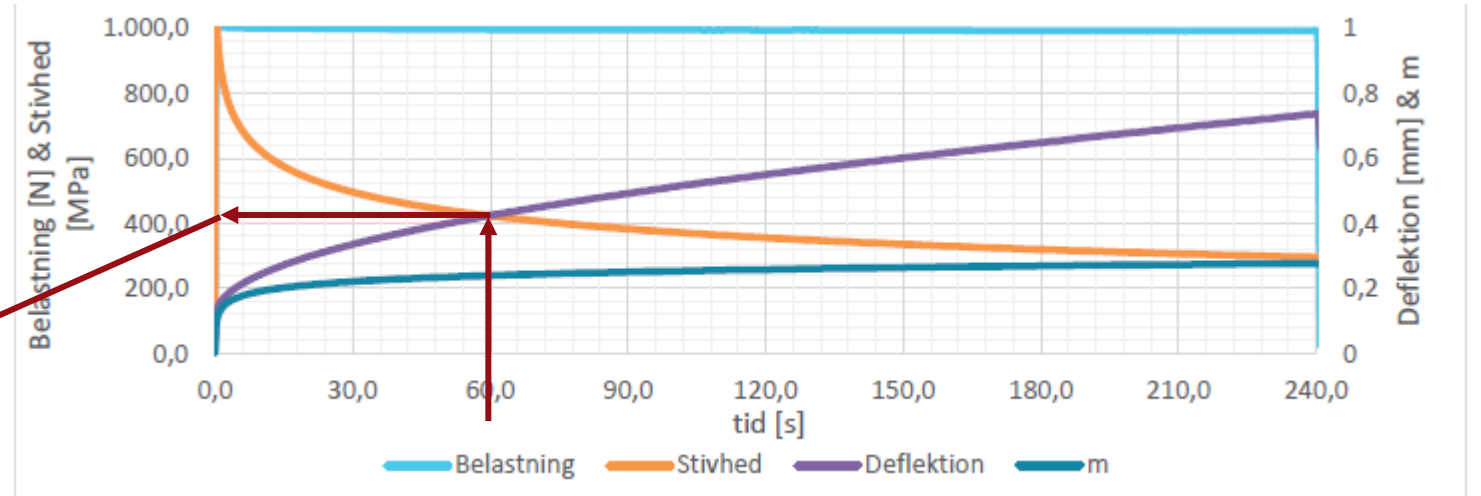
DSR – Dynamic Shear

Temperatur og frekvens er udskiftelige -> ovenstående går fra 70-0 grader

BBR - Bending Beam

- Temperaturer
- Stivhed
- m (fleksibilitet)
- Forskel (ΔT)

Hvorfor er disse vigtige

Sporkøring

- Risiko v. høje brugstemperaturer
- Stabilitet kan testes v. DSR for
  - Jomfru bitumen
  - Værksældet bitumen
- Kan testes ved K&R

Udmattelse

- Risiko v. brugs temperaturer
- Kommer fra gentagne belastninger
- Kan testes v. DSR for
  - levetidsældet bitumen
- Kan testes v. Pen

Lav-temperatur revner

- Risiko v. lave temperaturer
- Kommer ofte efter tab af elasticitet
- Kan testes v. BBR for
  - Værksældet bitumen
  - Levetidsældet bitumen
- Kan testes v. Brudpunkt Fraass

Afsluttende bemærkninger

Tak! - Spørgsmål

